

Spis treści

Słowo wstępne	11
Przedmowa	13
CZĘŚĆ I. Lobbying i otoczenie instytucjonalne	15
Akredytacja Parlamentu Europejskiego	17
Analiza PEST	18
Analiza SWOT	18
Analizy wpływu Komisji Europejskiej	18
Biała księga	20
Biała księga o rządzeniu w Europie	20
COREPER	22
Deficyt demokracji	24
Demokracja deliberatywna	25
Demokracja uczestnicząca (partycypacyjna)	27
Dialog obywatelski	29
Dostęp do dokumentów	31
Drzwi obrotowe	32
Eksperci grup interesu	34
Ekspertyza	34
Etyczne zasady lobbingu	34
Europejska inicjatywa na rzecz przejrzystości	34
Europejska Inicjatywa Obywatelska	35
Europejski dialog społeczny	37
Europejski monitoring legislacyjny	39
Federacja	41
Formy i odmiany lobbingu	41
Lobbying oddolny	41
Lobbying odgórny	41
Lobbying ofensywny	42
Lobbying defensywny	42
Lobbying bezpośredni	43
Lobbying pośredni	43
Lobbying formalny	44

Lobbing nieformalny	44
Lobbing internetowy (cyberlobbying)	44
Lobbing koalicyjny	45
Lobbing medialny	45
Lobbing adaptacyjny	46
Funkcje lobbingu	46
Geneza lobbingu	48
Grupa biznesu	50
Grupa interesu	50
Grupa nacisku	52
Grupy doradcze przy Komisji Europejskiej	52
Interesariusz	55
Izba gospodarcza	56
Kallas Siim	57
Kampania lobbingowa	57
Budżet	58
Strategia	58
Taktyka	58
Sprawozdanie	59
Kawiarnia Mickey Mouse	59
Kodeks dobrego postępowania administracyjnego Komisji Europejskiej ..	60
Kodeks etyczny	60
Kodeks postępowania dla przedstawicieli grup interesu	62
Kodeks postępowania komisarzy	63
Komisja Europejska	64
Komitet Ekonomiczno-Społeczny	66
KES i zorganizowane społeczeństwo obywatelskie	67
Dialog z organizacjami społeczno-gospodarczymi Unii Europejskiej i państw trzecich	67
Komitet Regionów	68
Opinie, raporty i rezolucje Komitetu Regionów	68
Konsultacje z samorządami lokalnymi i regionalnymi	68
Zorganizowany dialog	68
Inne działania	69
Komitety komitologii	69
Komitologia	71
Konfederacja	71
Konsultacje Komisji Europejskiej	71
Korupcja	74
Krajowy monitoring legislacyjny	76
Legitymizacja na wejściu	78
Lobbing	79
Lobbing a demokracja	82

Lobbysta	83
Modele lobbingu	86
Odpowiedzialność grup interesu	89
Opinia grupy interesu	90
Organizacja grupy interesu	90
Program i cele	91
Przedstawicielstwo	91
Statut	92
Struktura organizacyjna	93
Organizacja lobbingowa	93
Organizacja pozarządowa	93
Otwarte konsultacje publiczne Komisji Europejskiej	95
Parlament Europejski	97
Parlamentarne wysłuchanie publiczne	98
Partnerzy społeczni	99
Partnerzy społeczni w Polsce	100
Partnerzy społeczni w UE	100
Porozumienia międzyinstytucjonalne	101
Proces decyzyjny w Unii Europejskiej	101
Procesowe instrumenty wpływu	103
Komunikacja telefoniczna	103
Poczta elektroniczna	104
Wizyty personalne	104
Spotkania robocze	105
Spotkania <i>ad hoc</i>	105
Listy	106
Materiały informacyjne	106
Seminaria i konferencje tematyczne	106
Propozycja legislacyjna grupy interesu	107
Przejrzystość procesu decyzyjnego	108
Rada	110
Rada Dialogu Społecznego	110
Rada Unii Europejskiej	111
Regulacja lobbingu	113
Rejestr grup eksperckich	115
Rejestr służący przejrzystości	116
Rejestracja lobbystów	118
Reprezentacja interesów	120
Reprezentatywność grup interesu	120
Rodzaje organizacji grup interesu	121
Rola lobbingu w kształtowaniu polityk krajowych i europejskich	122
Rzecznictwo interesów	123
Samoregulacja lobbystów	125

Sieć kontaktów	126
Społeczeństwo obywatelskie	127
Sprawozdawczość lobbystów	127
Stałe Przedstawicielstwo Rzeczypospolitej Polskiej przy Unii Europejskiej	128
Standardy konsultacji Komisji Europejskiej	129
Stanowienie prawa w Unii Europejskiej	131
Stosowanie prawa Unii Europejskiej	131
Stowarzyszenie	132
„Ścieżki” wpływu na instytucje UE	133
Think-tank	135
Timmermans Frans	135
Twój głos w Europie	136
Unia	138
Ustawa o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa	138
Wysłuchanie publiczne	140
Zasady członkostwa w grupach interesu	141
Zielona księga	145
Związek	145

CZĘŚĆ II. Organizacje grup interesu

Organizacje ekonomiczne	149
Amerykańska Izba Handlowa w UE (AmCham EU)	149
Biuro Konfederacji Lewiatan w Brukseli	151
Biuro Przedstawicielskie Poczty Polskiej	152
BusinessEurope (UNICE)	152
Europejska Federacja Stowarzyszeń Przemysłu Farmaceutycznego (EFPIA)	154
Europejski Okrągły Stół Przemysłowców (ERT)	154
Europejskie Stowarzyszenie Rzemiosła Małych i Średnich Przedsiębiorstw (UEAPME)	155
Komitet Rolniczych Organizacji Zawodowych – Główny Komitet Spółdzielczości Rolniczej (COPA – COGECA)	157
Konfederacja Lewiatan	158
Krajowa Izba Gospodarcza (KIG)	159
Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej (Pracodawcy RP)	160
Przedstawicielstwo Operatora Gazociągów Przesyłowych (OGP) GAZ-SYSTEM S.A.	161
Przedstawicielstwo Polskich Kolei Państwowych (PKP)	162
Przedstawicielstwo Polskiego Górnictwa Naftowego i Gazownictwa S.A.	163
Przedstawicielstwo Polskiego Koncernu Naftowego Orlen S.A.	164
Przedstawicielstwo Związku Banków Polskich (ZBP)	165
Rada Europejskiego Przemysłu Chemicznego (CEFIC)	165

Stowarzyszenie Europejskich Izb Przemysłowo-Handlowych (EURO-CHAMBRES).....	166
Organizacje ekologiczne	168
Europejskie Biuro Ochrony Środowiska (EEB).....	168
Europejscy Przyjaciele Ziemi (FoEE)	170
Europejska Sieć Zmian Klimatu (CAN-E)	171
Światowy Fundusz na rzecz Przyrody (WWF).....	172
Transport i Środowisko (T&E).....	172
Organizacje terytorialne	174
Rada Gmin i Regionów Europy (CEMR).....	174
Stowarzyszenie Europejskich Regionów Przygranicznych (AEBR)	175
Zgromadzenie Regionów Europy (AER)	176
Organizacje społeczne	178
Europejska Konfederacja Kadr (CEC)	178
Europejska Rada Wolnych Zawodów (CEPLIS)	178
Europejska Wspólnota Kooperatyw Konsumenckich (EUROCOOP) ...	180
Europejskie Biuro Związków Konsumentów (BEUC).....	181
Europejskie Lobby Kobiety (EWL).....	182
Komisja Episkopatów Wspólnoty Europejskiej (COMECE)	184
Konfederacja Organizacji Rodziny w Unii Europejskiej (COFACE)....	185
Organizacja Międzynarodowych Badań Konsumenckich (ICRT).....	186
Stowarzyszenie Konsumentów Polskich (SKP).....	187
Bibliografia	189
Spis tabel.....	200
Noty o autorach	201

Słowo wstępne

Leksykon lobbingu w Unii Europejskiej to nowatorskie przedsięwzięcie wydawnicze z dwóch co najmniej względów: oryginalności przedmiotu publikacji i jego sposobu realizacji. Lobbying ma bogatą literaturę światową, w mniejszym stopniu krajową. Ubranie wiedzy o lobbizmie w formę wydawniczą leksykonu jest jak najbardziej zasadne. Zwiększająca się w Polsce liczba badań nad lobbizmem znalazła w leksykonie dobry punkt odniesienia dla dokonywanych konceptualizacji i tworzenia siatki pojęć w badaniach szczegółowych. Przedmiotowa publikacja, modernistyczna w swoich założeniach strategicznych i formalnych, odzwierciedla aktualny stan wiedzy, wyraża też poglądy poszczególnych Autorów na prezentowane zjawisko. Zastosowana forma prezentacji wypełnia reguły, którym odpowiadają słowniki (leksykony). Przejrzystość narracji, jej skrótowość dopełniają pozytywnego oglądu leksykonu. Leksykon może być przydatną lekturą dla europeistów, politologów, prawników, socjologów, czy kulturoznawców.

Prof. dr hab. Konstanty Adam Wojtaszczyk